

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul Independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 12722/2023 din data de 13.07.2023

Biroul permanent al Senatului

Bp. 388 / 8.07.2023

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

L. 486 / 5.09.2023

Stimate domnule secretar general,

În legătură cu adresa dumneavoastră nr. XXXV 3067 din 12.06.2023, prin care ați solicitat avizul Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (b388/09.06.2023)*, vă facem cunoscut că aceasta a fost analizată de Comisia nr. 1 reunită - „Legislație și cooperare interinstituțională”, în ședința din data de 11.07.2023.

Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere. În acest sens, au fost avute în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești” din cuprinsul prevederilor anterioare similare ale art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În urma analizei propunerii legislative, Comisia de specialitate a Consiliului a formulat următoarele observații:

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale *obiectul comisiilor de anchetă parlamentară constă în analiza sau clarificarea unor situații de fapt, a unor aspecte sau fenomene sociale relevante, justificat de interesul public de a cunoaște anumite realități cu reverberații în plan social, juridic sau politic (Decizia nr. 411 din 14 iunie 2017).*

Acestea nu au caracter jurisdicțional, nu au abilitarea constituțională sau regulamentară să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane, ci sunt expresia controlului parlamentar (*Decizia nr. 1231 din 29 septembrie 2009*).

Potrivit deciziei mai sus invocate, *scopul acestor anchete este acela de a lămuri, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun,*

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

fiind de forța evidenței faptul că aceste comisii anchetează/verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane.

Acestea au ca scop constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care au fost create, fără a stabili cu titlu de certitudine răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane.

Sintagma „stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun” nu presupune că aceste comisii au competența de a da un verdict, ci faptul că, în raportul pe care îl întocmește comisia de anchetă cu privire la situația de fapt anchetată, va indica concluziile la care a ajuns pe baza actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate.

Chiar dacă o comisie de anchetă își depășește atribuțiile, „verdictele” sale nu ar putea avea nicio finalitate juridică, votul final asupra constatărilor comisiei de anchetă dându-se în plenul respectivei Camere, fiind deci un vot politic.

În consecință, simplele audieri de persoane, modalitățile de citare/invitare a persoanelor, respectiv propunerile din raportul comisiei de anchetă adresate Biroului permanent nu califică activitatea acesteia ca fiind una jurisdicțională. Se reține deci că activitatea de anchetă privește lămurirea unor chestiuni de ordine publică, fără a da verdicte și fără a angaja răspunderea penală sau materială a vreunei persoane.

Prin urmare, pentru a fi garantată respectarea obligației persoanelor care lucrează în cadrul Guvernului sau în cadrul celorlalte organe ale administrației publice de a se prezenta și furniza informațiile solicitate de comisia de anchetă parlamentară, legea pune deja la dispoziția acesteia un instrument juridic, constând în posibilitatea comisiei de anchetă de a sesiza fie conducătorul unității sau instituției unde își desfășoară activitatea persoana citată, fie organele de urmărire penală.

Consecința sesizării conducătorului unității sau instituției unde își desfășoară activitatea persoana citată ar putea fi inclusiv exercitarea unei acțiuni disciplinare împotriva acesteia.

În cazul sesizării organelor de urmărire penală consecința poate fi demararea unei anchete penale, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de Omisiunea sesizării prevăzută de art. 267 din Codul penal, împotriva funcționarului public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală, omisiune care poate rezulta inclusiv din modul în care acesta răspunde solicitărilor comisiei de anchetă.

Astfel, sesizarea înaintată de comisia de anchetă fie conducătorului autorității/instituției publice, fie organelor de urmărire penală reprezintă actul declanșator

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

al unei cercetări disciplinare sau al unei anchete penale, după caz, activitate ce se desfășoară după propriile reguli și procedura prevăzute de lege și care poate determina stabilirea unei sancțiuni disciplinare, administrative, materiale sau penale față de persoana în cauză.

În același context, Comisia de specialitate a reținut că atât timp cât o incriminare similară cu cea propusă nu există nici chiar în cazul derulării proceselor penale în care sunt cercetate sau judecate inclusiv fapte ce prezintă un pericol social deosebit, cu atât mai mult apare ca fiind excesivă o asemenea intervenție legislativă, în cazul unor anchete cu caracter nejurisdicțional, ale căror concluzii sunt valorificate prin intermediul unui vot politic.

Potrivit principiului de drept penal privind caracterul subsidiar al sancțiunii penale, acest tip de sancțiune este ultima soluție într-o societate democratică, ce trebuie aplicată numai atunci când celelalte mijloace de control social nu mai pot fi utilizate eficient.

Conform acestui principiu, sistemul penal trebuie să se bazeze pe un grad crescut de reținere în aplicarea sancțiunilor penale și să se concentreze pe soluții alternative. În consecință, aplicarea sancțiunilor penale ar trebui să fie limitată la cazurile în care alte forme de control social, cum ar fi sancțiunile administrative, civile sau contravenționale, nu sunt suficiente pentru a proteja interesele legitime ale societății.

Față de aceste considerente, cu mențiunea că stabilirea politicii penale a statului se circumscrie prerogativelor legiuitorului, Comisia de specialitate a apreciat că nu se impune introducerea unui nou articol în Codul penal, art. 261¹ - *Obstrucționarea anchetelor parlamentare*.

Cu deosebită considerație,

Secretar general,
Judecător Andreea Simona UZLĂU

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011